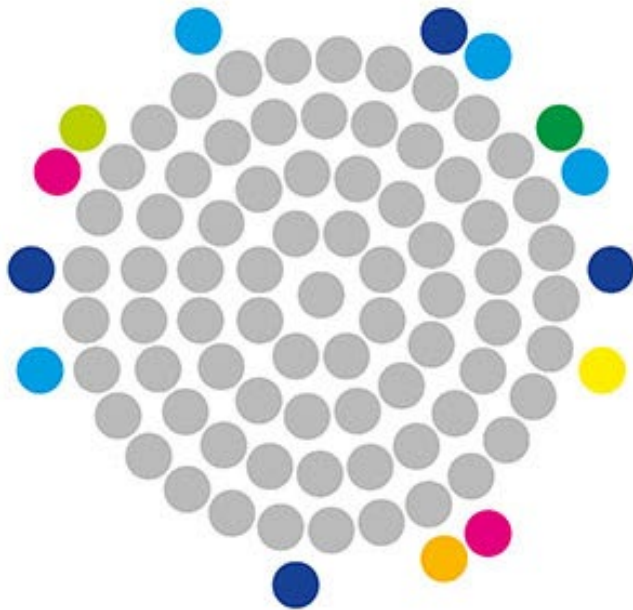
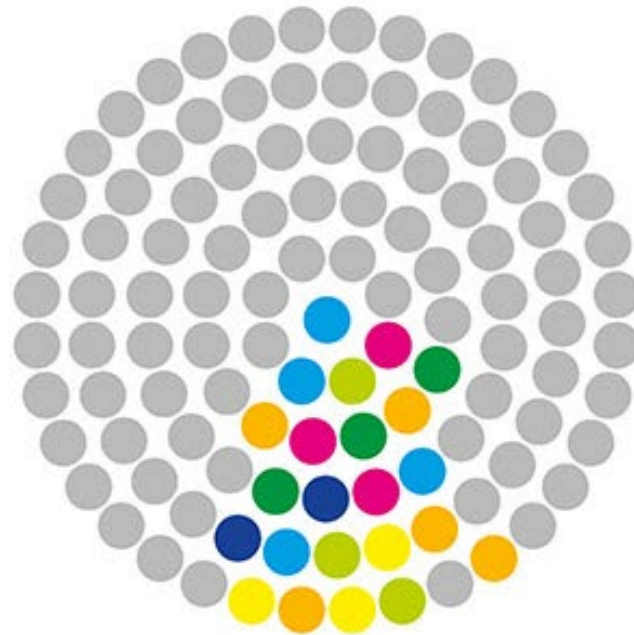

Incluziune, abordare individualizată, abordare adecvată, metode și tehnici de predare

EXCLUSION

INTEGRATION

INCLUSION

Cuprins

Incluziune	1	Oraşul	15
Oamenii şi diversitatea lor	2	Addendum: Exerciţii în cadrul	
Participanţii	4	atelierului	17
Participanţii	5	Încredere	17
Abordarea persoanelor cu		Abordare individualizată	18
dizabilităţi în educaţia adulţilor.....	6	Diversitatea participanţilor	19
Segregare.....	7	Abordare individualizată	20
Integrare	9	Rolul instructorului	22
Incluziune	11	Participanţii	24
Puncte-cheie pentru furnizorii de		Addendum: Exerciţii în cadrul	
programe de educaţie		atelierului	25
non-vocaţională pentru adulţi	13	Să-ţi fac un desen!.....	25
Addendum: Exerciţii în cadrul		Adaptări corespunzătoare	27
atelierului	15	Design universal	28

Accesibilitate.....	30
Adaptare corespunzătoare	31
Adaptări corespunzătoare în contextul educației informale a adulților	32
Adaptări organizatorice.....	33
Adaptări organizatorice: Publicitate ..	34
Adaptări organizatorice: Condiții de înscriere.....	36
Adaptări organizatorice: Procedura de calificare	37
Adaptări organizatorice: Programul educațional	39
Adaptări ale spațiului	41

Adaptări tehnice.....	43
Participanții	45
Metode și tehnici de predare	47
Metoda explicației.....	48
Metoda demonstrației	50
Instruire ghidată.....	52
Participanții	55
Informații suplimentare:	57

Inclusiune

Oamenii și diversitatea lor

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

În ceea ce privește educația,
există, de obicei, un plan prealabil
privind structura cunoștințelor și
forma utilizată pentru a împărtăși
conținutul cu participanții.

Prototipul participantului, potrivit ideii
de bază este, de obicei, o persoană
obișnuită ale cărei caracteristici sunt
doar puțin diferite de cele considerate
esențiale.

Se așteaptă ca această persoană să își
adapteze singură caracterul distinctiv
unic, astfel încât să se poată încadra
în modul existent de organizare a
conținutului și a formei.

Cu siguranță, persoanele cu dizabilități se îndepărtează destul de mult de prototipul imaginar al participantului; dacă nu altfel, atunci în ceea ce privește motivele folosite pentru determinarea statutului lor de dizabilitate.

Uneori, aceste motive sunt incompatibile cu structura existentă, astfel încât devine necesară adaptarea formei astfel încât conținutul să poată fi partajat mai eficient.

Acesta este tocmai punctul în care apar îndoielile cu privire la necesitatea conceperii unei forme universale. Este o greșeală să ne așteptăm ca ceva care este divers în esența sa să se încadreze într-un singur concept.

Participanții

Imaginați-vă că sunteți organizatorul unui curs de confecționare a bijuteriilor. După ce ați publicat un anunț în ziarul local, ați fost contactat de potențiali participanți. Printre altele, ați primit o cerere de la o femeie (în vârstă de 37 de ani) care a declarat că suferă de epilepsie și are crize frecvente (de peste 3 ori pe zi). Ea a precizat că își ia medicamentele prescrise și că este capabilă să aibă grijă de ea însăși.

Participanții

Ce veți face? O veți refuza? Veți face anumite pregătiri pentru a lucra cu femeia respectivă în mod individual? Îi veți lăsa ei decizia, astfel încât, dacă este capabilă să urmeze programul, să poată participa cu ușurință, iar dacă nu, să renunțe? Sau veți încuraja întregul grup să decidă cel mai bun format pentru ca femeia să poată participa și ea, în cel mai eficient mod posibil?

Abordarea persoanelor cu dizabilități în educația adulților

Modul în care sistemul a tratat
persoanele cu dizabilități a fost
diferit de-a lungul timpului.

Segregarea, integrarea și incluziunea
sunt cele mai semnificative abordări
ale persoanelor cu dizabilități în
ceea ce privește educația și le vom
explica mai în detaliu mai jos.

Segregare

Segregarea presupune excluderea unei persoane care iese în evidență dintr-un grup de indivizi care se aseamănă în anumite privințe.

În sistemul educațional, acest lucru înseamnă că persoanele cu dizabilități sunt separate de populația generală, adică de programele destinate publicului larg, și sunt plasate în instituții sau departamente specializate care au programe, conținut și metode de lucru speciale.

Această abordare subliniază dificultățile cu care se confruntă persoanele cu dizabilități, care sunt private de libertatea de a lua decizii și sunt complet pasive în alegerea ocupației lor, precum și, mai târziu, în dezvoltarea propriilor interese (procese educaționale non-vocaționale informale).

Integrare

Cuvântul “integrare” înseamnă includerea unei persoane care se remarcă într-un grup de indivizi care se aseamănă în anumite privințe.

În acest caz, includerea unei persoane cu dizabilități într-un grup de adulți participanți la un program educațional. Integrarea implică o anumită doză de constrângere și de pasivitate a subiectului.

Persoana care iese în evidență (persoana cu dizabilități) este forțată să se integreze în colectivul existent (participanții la programul de formare) și să se adapteze la circumstanțele în care are loc educația, adică este forțată să devină o parte a întregului.

Accentul este pus pe statut, și nu pe procesul în cadrul căruia persoana cu dizabilități a primit sarcina de a se integra în colectivul existent.

Între timp, responsabilitatea de a se adapta la noile condiții îi revine în exclusivitate persoanei cu dizabilități. În aceste circumstanțe, dificultățile întâmpinate de persoanele cu dizabilități sunt subliniate și sunt compensate prin utilizarea unor tehnici și materiale didactice separate față de cele folosite pentru ceilalți membri ai colectivității. Se încearcă astfel neutralizarea diferențelor.

Incluziune

Termenul “incluziune” desemnează un proces al cărui scop este ca persoana care iese în evidență să fie admisă ca egal într-un grup de indivizi care se aseamănă în anumite privințe.

Asemeni integrării, incluziunea tinde spre întregire, dar ea pune accentul pe activitatea fiecărui membru al unui anumit grup.

Toți adulții participanți la un anumit program sunt la fel de importanți și nimeni nu este exclus, inclusiv persoana cu dizabilități.

Incluziunea implică un proces, o cooperare în ambele sensuri, adică și cu furnizorii de programe, și cu ceilalți participanți.

De asemenea, incluziunea presupune distribuirea responsabilităților și libertatea de alegere, spre deosebire de integrare, care este ceva mai rigidă. Un proces incluziv necesită creativitate și disponibilitatea părților interesate de a accepta diversitatea.

Forma sa nu a fost elaborată în detaliu în prealabil; în schimb, aceasta explorează opțiuni acceptabile.

Toți cei implicați în proces au posibilitatea de a-și exprima opiniile, ideile și de a-și susține drepturile. Este un proces dinamic care implică învățare și schimb de informații.

Puncte-cheie pentru furnizorii de programe de educație non- vocațională pentru adulți

- **Toți participanții la un program educațional sunt la fel de importanți, astfel încât este indicat să nu fie evidențiat nimeni.**
- **Părțile interesate de program au posibilitatea de a dezvolta cea mai eficientă modalitate de transfer de cunoștințe.**
- **Schimbul de cunoștințe este un proces creativ care necesită flexibilitate în ceea ce privește forma sa.**

Sunteți organizatorul unei clase de dans. Decideți să acceptați în grup o persoană căreia îi lipsește un braț. Cum veți încuraja procesul de incluziune în grup?

Împărtășirea cunoștințelor ar trebui să urmărească simplitatea și alocarea economică a rolurilor în scopul creșterii productivității. Fiecare dintre noi are capacitatea de a fi inovator și de a participa activ la acest proces.

**SEE THE
ABLE
NOT THE
LABEL**

Addendum: Exerciții în cadrul atelierului Orașul

Materiale necesare: oameni

Instrucțiuni: Imaginați-vă că faceți parte din infrastructura orașului (de exemplu, un autobuz, un stâlp de iluminat, un coș de gunoi, o bancă etc.) sau că sunteți un angajat al orașului (un agent de curățenie, un agent de circulație, un polițist etc.). Poziționați-vă în spațiu și jucați-vă rolul. Interacționați cu alte părți ale orașului în conformitate cu rolul dumneavoastră.

Scopul exercițiului: Fiecare persoană este un element funcțional al entității pe care o numim societate. Cu toții avem puterea de a influența această entitate și fiecare dintre noi este important

pentru menținerea funcționalității
acesteia. Prin urmare, dacă faceți parte
dintr-un grup, încercați să stabiliți o
formă de comunicare cu toți membrii
grupului.

Addendum:

Exerciții în cadrul atelierului

Încredere

Materiale necesare: premiu, eșarfă pentru legat la ochi, obstacole, 2 perechi de participanți

Instrucțiuni: O persoană din fiecare pereche va fi legată la ochi. Sarcina celei de-a doua persoane este de a-și ghida vocal partenerul spre obiectiv printr-o zonă plină de obstacole. Scopul este de a ajunge la premiu cât mai repede posibil.

Scopul exercițiului: Încrederea este o caracteristică a unei relații care se construiește într-o lungă perioadă lungă de timp. Dar uneori în viață ne aflăm în situații în care nu avem timp pentru asta, așa că trebuie să ne bazăm pe alte persoane. Acest lucru devine mai ușor dacă aparținem unei comunități care se bazează pe toleranță și valori incluzive.

Abordare individualizată

Diversitatea participanților

Este important să fim conștienți de diferențele dintre oameni în general. În ceea ce privește procesele educaționale, sunt subliniate diferențele în ceea ce privește gradul abilităților, cunoștințele și competențele anterioare.

În plus, persoanele cu dizabilități diferă în ceea ce privește gradul și tipul deficienței. Transferul de cunoștințe, care stă la baza oricărui proces educațional, va avea mai mult succes dacă vom ține cont de înțelegerea diferențelor atunci când alegem metodele și concepem materiale didactice.

Abordare individualizată

Abordarea individualizată este o abordare care se concentrează asupra persoanei (individului), cu scopul de a găsi un mod care se potrivește cel mai bine acelei persoane, astfel încât ea să se apropie cât mai mult posibil de atingerea obiectivului dorit.

În acest scop, se pune accentul pe identificarea și utilizarea potențialului existent al unei persoane, precum și pe atenuarea dificultăților observate.

Acesta este un proces bidirecțional care implică cooperarea dintre participanții la programul educațional și furnizorul acestuia.

Accentul este pus pe flexibilitatea profesorului și pe posibilitatea de a modifica programul și metoda de predare. De asemenea, implicarea activă a participanților este importantă pentru acest proces.

Rolul instructorului

Instructorul trebuie să abordeze individual persoanele cu dizabilități și să coopereze cu acestea la planificarea activităților. Aceasta se bazează pe analiza abilităților, a cunoștințelor, a competențelor și a altor caracteristici importante, luând în considerare eficacitatea participării la un anumit program educațional.

Furnizorul de programe poate adapta metodele de predare și conținutul pe baza analizei efectuate.

Este important să se monitorizeze în permanență progresul și să se ajusteze activitățile în funcție de orice schimbări care apar. De asemenea, rolul instructorului este de a găsi metode eficiente de creștere și menținere a motivației tuturor participanților.

TEACHING
is
HEART
work

Participanții

Să continuăm cu scenariul în care dumneavoastră, în calitate de organizator al unei clase de dans, decideți să admiteți (într-o manieră incluzivă) o persoană căreia îi lipsește un braț. Gândiți-vă la modul în care ați implementa o abordare individualizată. Grupurile ar trebui apoi să-și prezinte observațiile, concentrându-se pe fezabilitatea și necesitatea realistă a propunerilor concepute.

Addendum: Exerciții în cadrul atelierului

Să-ți fac un desen!

Materiale necesare: hârtie, creioane colorate sau acuarele, perechi de persoane

Instrucțiuni: Participanții trebuie să aleagă o imagine sau un obiect. Doar un singur membru al perechii poate vedea obiectul ales. Această persoană trebuie să privească imaginea sau obiectul și să descrie ceea ce vede partenerului său. Cealaltă persoană face desenul pe baza a informațiilor furnizate. Odată terminate, desenele sunt afișate unul lângă altul.

Scopul exercițiului: Cu toții avem aceleași nevoi de bază, dar le satisfacem în moduri diverse. Acest lucru înseamnă că atingem obiective egale în moduri diferite. Diferit nu înseamnă rău, oricât de neobișnuit ar fi.

Adaptări corespunzătoare

Design universal

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

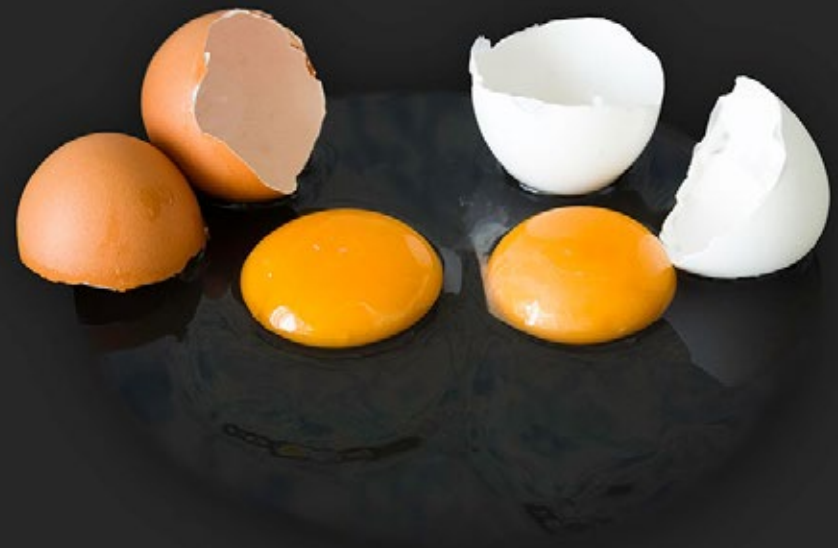
Designul universal presupune proiectarea produselor, serviciilor și mediilor în așa fel încât să poată fi utilizate de către toate persoanele, în cea mai mare măsură posibilă, fără a fi nevoie de modificări.

Principalele concepte ale designului universal sunt: este destinat oamenilor, oferindu-le capacitatea de a utiliza produsele, serviciile și mediul înconjurător în mod independent, și este integrat în mod natural în viața noastră de zi cu zi.

Exemple de design universal:

tramvaie, trenuri și autobuze cu podea joasă; peroane înclinate în loc de scări. Principiile de bază ale designului universal sunt că acesta este pretutindeni și destinat să fie utilizat de către toată lumea în mod independent (sau cu un minim de asistență).

**On the outside
we're different,
but inside
we're all the same.**

Accesibilitate

Termenul “accesibilitate” se referă la proiectarea produselor, serviciilor sau mediilor pentru a putea fi utilizate de către persoanele cu dizabilități.

Adaptare corespunzătoare

Prin adaptare corespunzătoare se înțelege orice modificare și ajustare necesară și adecvată, care nu reprezintă o sarcină disproporționată sau nepotrivită, pentru a se asigura, de la caz la caz, că persoanele cu dizabilități se pot bucura sau își pot exercita toate drepturile omului și libertățile fundamentale în condiții de egalitate cu ceilalți.

Puteți da un exemplu?

Adaptări corespunzătoare în contextul educației informale a adulților

În ceea ce privește adaptările
corespunzătoare în contextul
educației informale a adulților, vom
prezenta următoarele trei categorii:

- **Adaptări organizatorice**
- **Adaptări ale spațiului**
- **Adaptări tehnice**

Adaptări organizatorice

**Adaptările organizatorice se referă
la următoarele:**

- **Adaptări legate de organizarea pregătirii programului educațional și a muncii;**
- **Adaptări legate de organizarea implementării programului educațional**

Adaptări organizatorice: Publicitate

Adaptările legate de organizarea activității de pregătire a programului educațional în ceea ce privește **PUBLICITATEA** sunt descrise mai jos.

Atunci când faceți cunoscută existența unui program educațional, asigurați-vă că procedați într-un mod care să-l facă accesibil tuturor. Acest lucru înseamnă că trebuie să selectați mai multe canale de publicitate.

De asemenea, este important să alegeți spații publicitare versatile, astfel încât anunțul să fie accesibil unei număr cât mai mare de persoane.

Se recomandă ca metoda de prezentare a conținutului anunțului să fie multi-modală (text, imagine, audio etc.). Și nu uitați ca în anunțul propriu-zis să precizați într-un mod lipsit de ambiguitate că veți utiliza o abordare individualizată, personalizată în funcție de nevoile fiecărui participant, conform competențelor furnizorului de educație.

Adaptări organizatorice: Condiții de înscriere

Adaptările legate de organizarea activității de pregătire a programului educațional în ceea ce privește **CONDIȚIILE DE ÎNSCRIERE** sunt descrise mai jos.

Nu permiteți condiții de înscriere la programele educaționale care să discrimineze vreun grup de persoane. Dacă doriți să stabiliți condiții de înscriere pentru un program, faceți acest lucru în funcție de aptitudini, competențe, cunoștințe și preocupări, și nu în funcție de caracteristicile individuale sau de grup ale persoanelor și grupurilor.

Adaptări organizatorice: Procedura de calificare

**Adaptările aferente organizării
activității de pregătire a programului
educațional în sensul PROCEDURII
DE CALIFICARE sunt descrise mai
jos.**

În cazul în care organizați o procedură
de calificare pentru participanții
interesați, asigurați-vă că orice
persoană poate participa la aceasta
în mod egal. Este important să
permiteți disponibilitatea materialelor
în diferite formate (pe suport de hârtie,
înregistrare electronică, audio).

Este recomandabil ca procedura de calificare să se desfășoare, dacă este posibil, în medii diferite (personal, virtual) și în forme diverse (oral, scris).

Este important să informați personalul care participă la procedura de calificare cu privire la nevoile specifice și la existența unor dizabilități ce nu sunt notabile la prima vedere, astfel încât acesta să poată da dovadă de înțelegere și adaptabilitate. Fiți flexibili atunci când stabiliți calendarul procedurii de calificare.

Stabiliți relații de cooperare cu asociații sau organizații ale societății civile care reunesc sau se ocupă de persoane care au dizabilități.

Asigurați-vă că personalul care va pune în aplicare programul educațional primește sprijinul și resursele necesare pentru adaptarea lui în funcție de necesitățile persoanelor cu dizabilități.

Adaptări organizatorice: Programul educațional

Mai jos se descriu adaptările legate de implementarea programului educațional.

În aplicarea practică a programului educațional fiți flexibil, creativ în alegerea tehnicilor și metodelor de predare și deschis la noi experiențe. Ascultați-vă participanții atunci când vă spun despre nevoile lor și începeți să puneți în aplicare o anumită adaptare numai după ce vă consultați cu ei.

Atunci când se desfășoară programul educațional permiteți flexibilitatea formatului materialelor de lucru, diferite modalități de evaluare a cunoștințelor și durata ajustată a evaluărilor cunoștințelor.

Permiteți accesul asistenților didactici sau al însoțitorilor. Cooperați cu organizațiile care pot oferi diverse forme de asistență persoanelor cu dizabilități în cadrul activităților lor.

Adaptări ale spațiului

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Regulile generale referitoare la accesibilitatea spațiilor sunt următoarele:

- Este important ca participanții să se simtă confortabil în sediul dumneavoastră;
- Este important ca participanții să se simtă în siguranță în incinta dumneavoastră;
- Este necesar ca spațiul în care are loc programul educațional să nu aibă elemente care să interfereze cu procesul de învățare;
- Este indicat ca spațiul sau anumite caracteristici ale lui să nu distragă atenția participanților de la conținutul pe care îl predați;

- **Familiarizați participanții cu regulile care sunt aplicate în sediul dvs. și permiteți-le să-l folosească, în cadrul acestor reguli, într-un mod care să le permită obținerea celor mai bune rezultate de învățare;**
- **Țineți cont de nevoile specifice ale participanților și asigurați-vă că locurile pe care le ocupă în timpul învățării se potrivesc cel mai bine cu cerințele lor specifice;**
- **Diferite dificultăți invizibile pot crea cerințe diferite în ceea ce privește adaptarea spațiului, așa că este important să-i anunțați pe participanți că acest lucru poate fi discutat.**

Creați un mediu în care respectul și siguranța prevalează.

Adaptări tehnice

**Regulile generale referitoare
la accesibilitatea tehnică sunt
următoarele:**

- **Lăsați tehnologia să vă fie prietenă;**
- **Fiți creativi atunci când o folosiți;**
- **Discutați cu participanții la programul dvs. educațional și stabiliți de comun acord modalitățile de învățare, având în vedere resursele de care dispuneți**

Tehnologiile asistive le permit oamenilor să amelioreze efectul dificultăților pe care le întâmpină din cauza stării lor, a unei tulburări sau a unei boli care le afectează organismul.

Este important să se încurajeze utilizarea tehnologiei asistive în procesul de învățare. Nu trebuie să dețineți sau să cumpărați toate ajutoarele tehnologice pentru a fi pregătiți să predați persoanelor cu dizabilități. Majoritatea persoanelor cu dizabilități care utilizează în mod regulat tehnologii asistive dețin aceste mijloace, așa că trebuie doar să vorbiți cu ele, precizând că este în regulă dacă doresc să le folosească în timpul învățării.

În cazul în care, împreună cu participantul, stabiliți că un anumit dispozitiv tehnologic ar îmbunătăți

semnificativ procesul de învățare și nici dvs., nici participantul nu îl dețineți, este o idee bună să contactați o organizație sau o instituție care se ocupă de persoanele care au acea deficiență specifică și să aflați dacă există posibilitatea de a împrumuta dispozitivul tehnologic necesar.

Cele mai multe ajutoare tehnologice sunt realizate în conformitate cu principiile designului universal. Acest lucru înseamnă că au fost concepute pentru a fi accesibile unei game cât mai largi de utilizatori, inclusiv persoanelor cu dizabilități.

Participanții

Imaginați-vă că sunteți organizatorul unui curs literatură și scriere creativă. Intenționați să țineți cursul într-un apartament de la etajul trei al unei clădiri rezidențiale. O persoană cu dizabilități intelectuale și probleme de mobilitate (distrofie musculară în stadiu incipient) a trimis cererea de înscriere la curs. O veți înscrie la cursul dumneavoastră? În caz afirmativ, ce măsuri de adaptare aveți în vedere?

Knowledge
is
POWER

Metode și tehnici de predare

În ceea ce privește metodele
și tehnicile de predare pentru
persoanele cu dizabilități în
contextul educației informale a
adulților, vom enumera următoarele
trei categorii:

- **Metoda explicației**
- **Metoda demonstrației**
- **Metoda instruirii ghidate**

Metoda explicației

Explicația implică prezentarea narativă a ipotezelor teoretice fundamentale.

Regulile generale ale acestei metode de predare sunt următoarele:

- **Nu vorbiți foarte repede, ci într-un ritm echilibrat;**
- **Folosiți limbaj standard;**
- **Apelați la umor adecvat;**
- **Nu exagerați cu stimulii vizuali;**
- **Nu folosiți tehnici agresive din punct de vedere vizual, cum ar fi lumini strălucitoare sau intermitente etc;**

- **Reglați volumul stimulilor auditivi;**
- **Comunicați cu participanții;**
- **Spuneți-le că v-ar plăcea foarte mult să stăpânească conținutul, dar nu puneți presiune pe ei și nu le descurajați eforturile;**
- **Permiteți participanților să se exprime și să vorbească despre conținut, dar păstrați-vă dreptul de a structura timpul.**

Modul în care explicați ceva este extrem de important deoarece dacă metoda dvs. nu este folosită în mod corespunzător sau nu este cea indicată pentru respectivul program educațional, conținutul nu va fi transmis participanților și transferul cunoștințelor și înțelegerea lor nu se vor mai produce, ceea ce va duce la un eșec.

Metoda demonstrației

Demonstrația este ceea ce am numi învățare experiențială. Această formă de învățare este deosebit de utilă pentru persoanele cu dizabilități, întrucât experiența lor este adesea limitată din cauza dificultăților cu care se confruntă.

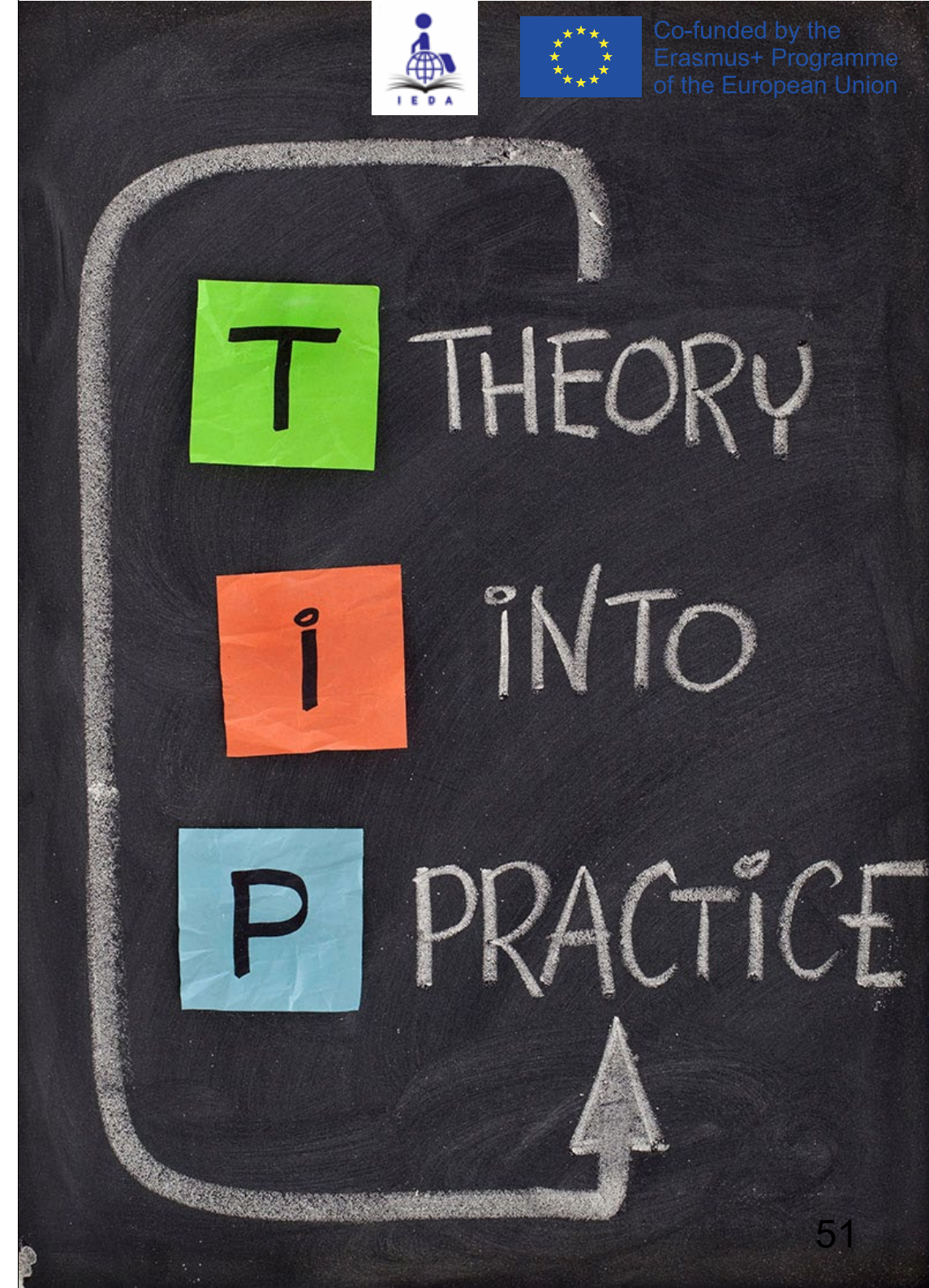
Asigurați-vă că găsiți o modalitate de a include cât mai mult posibil experiența practică în procesul educațional. Nu vă fie teamă și nu vă gândiți prea mult la obstacole. Lăsați participanții cu dizabilități să se implice în această experiență, indiferent cât de imposibil vi se pare.

Nu uitați că participanții la cursul dvs. sunt adulți și pot decide singuri ce vor să facă și cum vor să facă un lucru.

Demonstrația nu trebuie totdeauna să implice neapărat punerea în practică sau activități practice. Descrierea și prezentarea de exemple sunt la fel de ilustrative. Utilizați toate avantajele tehnologiei în acest sens.

Observarea unui proces în timp ce el are loc oferă mai multe informații în comparație cu a auzi despre cum funcționează acel proces.

Instruire ghidată

Este foarte de important ca participanților să li se ofere, prin furnizarea de instruire ghidată, posibilitatea de a aplica ceea ce au învățat în timpul procesului educațional.

Asigurați-vă că participanții au ocazia de a face acest lucru în timpul cursului dumneavoastră. Este indicat să creați o atmosferă care să accentueze ideea că cel mai important lucru este să se știe cum se face ceva și că este mai puțin relevant cât de bine se realizează acel ceva.

În această etapă a predării este necesară o abordare individuală. Rezervați ceva timp pentru participantul cu dizabilități.

Discutați cu cursanții dacă sunt sau nu pregătiți să încerce să se descurce cu o sarcină și despre modul în care ați putea să o realizați împreună. Este foarte important să fiți pregătit pentru contactul fizic.

Uneori, îndrumarea fizică este singura modalitate sigură pentru ca o persoană cu dizabilități să înțeleagă cu adevărat ceea ce ați explicat și demonstrat anterior.

Nu există instrucțiuni cu privire la modul în care ar trebui să vă ocupați de acest lucru și să îl efectuați, având în vedere tipul și gradul dizabilităților. La fel ca în majoritatea situațiilor din viață care implică interacțiunea cu diferite persoane, singurul lucru care funcționează cu adevărat este comunicarea deschisă, bine intenționată, empatică și colaborativă.

Cum am mai spus, important este să se știe și să se înțeleagă cum se face un lucru, și nu cât de bine se realizează practic acel lucru.

Este posibil ca unele persoane cu dizabilități să nu fie niciodată capabile să stăpânească pe deplin ceva din cauza naturii deficiențelor lor, dar în contextul unui proces de învățare și al entuziasmului de a dobândi noi cunoștințe și abilități, acest aspect nu contează deloc.

Participanții

Imaginați-vă că sunteți organizatorul unui curs de competențe informatice. Unul dintre participanți este o persoană cu anxietate extremă față de teste. Aceasta înseamnă că devine anxios în situațiile în care cineva îl observă, îi evaluează și-i analizează munca. Cum ar putea acest lucru să afecteze alegerea metodelor și tehnicilor de predare?

Informații suplimentare:

European Convention on Human Rights

Race and identity: What Is Inclusion?

Manifesto for Adult Learning in the 21st Century: The Power and Joy of Learning

Crip Camp: A Disability Revolution (2020)

The UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities

Inclusive Education & Disability: Good Practices from around Europe

UNESCO: What is inclusion?

Red Squirrel: Promoting Equality, Diversity and Inclusion in Adult Education

CNA Insider: Through The Eyes Of The Blind: Life Of The Visually Impaired | Seeing Is Believing | Part 1/2